

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Transparantie op landelijk en decentraal niveau

José Clarisse, Sanne de Beer, Bart
Knibbe, Cedric van Horssen, Jouke
Starmans

Inhoudsopgave

1. Transparantie op landelijk niveau
  - Moties en initiatiefnota
  - Kabinetsreactie afwegingskader
  - Debatten Tweede Kamer
  - Evaluatie openbare agenda's en lobbyparagrafen
  - Ontwikkeltraject lobbyregister
2. Transparantie op decentraal niveau
  - Motie harmonisering integriteitsbeleid centraal en decentraal
  - Samenspraak met koepels en belangenorganisaties

Politieke context:

- **Aangenomen** motie Dassen c.s. (november 2021):
Invoeren van een lobbyregister naar Iers model
- Initiatiefnota Dassen en Omtzigt, met o.a. het voorstel om een lobbyregister in te voeren
- Onderzoek Braun en Fraussen naar belangenvertegenwoordiging

Kabinetsreactie afwegingskader

- Verbeteren openbaarmaking agenda's bewindspersonen
- Verbeteren lobbyparagrafen met inbreng externen
- Geen invoering van een lobbyregister naar Iers model

Debatten Tweede Kamer

- Kamer kritisch op kabinetsbesluit, coalitie steunt lijn
- Evaluatie openbare agenda's en lobbyparagrafen

Mogelijk ontwikkeltraject register

- Afwachten resultaten evaluatie openbaarmaking agenda's en lobbyparagrafen
- Mogelijk alsnog een traject om een lobbyregister in te voeren
- Verkenning effectieve en werkbare elementen lobbyregister elders
- Ontwikkelingen formatie

Transparantie op decentraal niveau

- Motie-Dassen c.s. (aangenomen mei 2023) roept op om met een plan van aanpak te komen voor harmonisatie van integriteitsregels
- Nu nog veel verschillen tussen decentrale overheden als het gaat om (o.a.) lobbyregels, motie moet ook mede in dat licht worden gezien

Plan van aanpak

- Te beantwoorden vraag: in hoeverre is aanvullend integriteitsbeleid (bijv. op het terrein van lobby/belangenbehartiging) wenselijk voor het decentraal bestuur?
- Aard van het decentraal bestuur als uitgangspunt
- Antwoord formuleren in samenspraak met de decentrale overheden